

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
КеАҚ «Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ»

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
НАО «ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ Л.Н. ГУМИЛЕВА»

MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
NJSC «L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY»

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ ВАЛЮТА КҮНІНЕ АРНАЛҒАН
«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ ВАЛЮТАСЫ:
ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСУ ЖӘНЕ ҚАРЖЫ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ»
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК КОНФЕРЕНЦИЯСЫ**

**МЕЖДУНАРОДНАЯ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ,
«НАЦИОНАЛЬНАЯ ВАЛЮТА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН:
ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РОСТ И ФИНАНСОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ»
ПОСВЯЩЕННАЯ ДНЮ НАЦИОНАЛЬНОЙ ВАЛЮТЫ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE,
«NATIONAL CURRENCY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN:
ECONOMIC GROWTH AND FINANCIAL TECHNOLOGIES»
DEDICATED TO THE DAY OF THE NATIONAL CURRENCY
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

13 ҚАРАША, 2024 АСТАНА

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

**МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ Л.Н. ГУМИЛЕВА**

**MINISTRY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN
L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY**

**«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ
ВАЛЮТАСЫ: ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСУ ЖӘНЕ
ҚАРЖЫ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫ»**

**Қазақстан Республиканың ұлттық валюта күніне арналған
халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының
МАТЕРИАЛДАРЫНЫҢ ЖИНАҒЫ**

13 қараша 2024 жыл

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ

**Международной научно-практической конференции,
«НАЦИОНАЛЬНАЯ ВАЛЮТА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН:
ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РОСТ И ФИНАНСОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ»
посвященной дню Национальной валюты Республики Казахстан
13 ноября 2024 год**

COLLECTION OF MATERIALS

**International scientific and practical conference,
«NATIONAL CURRENCY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN:
ECONOMIC GROWTH AND FINANCIAL TECHNOLOGIES»
dedicated to the Day of the National Currency of the Republic of Kazakhstan
November 13, 2024**

ASTANA, 2024

УДК 336.743 (574)
ББК 65262.6 (5Қаз)
Ж 14

«Қазақстан Республикасының Ұлттық валютасы: экономикалық өсу және қаржы технологиялары» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясы = Международная научно-практическая конференция «Национальная валюта Республики Казахстан: экономический рост и финансовые технологии» = International scientific and practical conference «National currency of the Republic of Kazakhstan: economic growth and financial technologies» - Астана: – 688 б. - қазақша, орысша, ағылшынша.

ISBN 978-601-7697-82-2

Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы күніне арналған "Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы: экономикалық өсу және қаржы технологиялары" тақырыбындағы халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдарының жинағында жас ғалымдар, докторанттар, магистранттар мен студенттер өткізген өзекті және проблемалық мәселелер бойынша авторлық зерттеулердің нәтижелері ұсынылған. Басылым студенттерге, магистранттарға, докторанттарға, сондай-ақ қазіргі ғылымның өзекті мәселелерімен айналысатын оқырмандардың кең ауқымына арналған.

В сборнике материалов международной научно-практической конференции, посвященный дню национальной валюты Республики Казахстан на тему «НАЦИОНАЛЬНАЯ ВАЛЮТА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН: ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РОСТ И ФИНАНСОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ» представлены результаты авторских исследований по актуальным и проблемным вопросам, проведенных молодыми учеными, докторантами, магистрантами и студентами. Издание предназначено для студентов, магистрантов, докторантов, а также для широкого круга читателей, занимающихся актуальными проблемами современной науки.

The collection of materials from the international scientific and practical conference dedicated to the Day of the National Currency of the Republic of Kazakhstan on the topic "NATIONAL CURRENCY OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN: ECONOMIC GROWTH AND FINANCIAL TECHNOLOGIES" presents the results of the author's research on current and problematic issues conducted by young scientists, doctoral students, master's students and students. The publication is intended for students, master's students, doctoral students, as well as for a wide range of readers involved in current issues of modern science.

УДК 336.743 (574)
ББК 65262.6 (5Қаз)

ISBN978-601-7697-82-2

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2024

УДК 336.743 (574)
ББК 65262.6 (5Қаз)
Ж 14

Рецензенттер:

Алина Г.Б. - ҚР БҒМ БҒСБК қауымдастырылған профессоры, Esil University мекемесінің «Бизнес және басқару» факультетінің деканы

Мажитов Д.М. – экономика ғылымдарының кандидаты, «Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» КЕАҚ профессоры

Редакциялық алқа:

Жағыпарова А.О. – экономика ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ Экономика факультетінің деканы, Астана қ.

Мақыш С.Б. – экономика ғылымның докторы, профессор, Esil университетінің бірінші проректоры – академиялық мәселелер жөніндегі проректор, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ диссертациялық кеңесінің төрағасы, Астана қ.

Бұлақбай Ж.М. – экономика ғылымдарының кандидаты., доцент, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Қаржы» кафедрасының меңгерушісі, Астана қ.

Майдырова А.Б. – экономика ғылымның докторы, профессор, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Экономика және кәсіпкерлік» кафедрасының меңгерушісі, Астана қ

Сембиева Л.М. – экономика ғылымның докторы, профессор, ЕҰУ «Мемлекеттік аудит» кафедрасының меңгерушісі. Л.Н.Гумилева, Астана қ.

Аманова Г.Д. - экономика ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Есеп және талдау» кафедрасының меңгерушісі. Л.Н.Гумилева, Астана қ.

Муталиева Л.М. – экономика ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Туризм» кафедрасының меңгерушісі. Л.Н.Гумилева, Астана қ.

Мухияева Д.М. –Phd докторы қауымдастырылған профессоры, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ «Менеджмент» кафедрасының меңгерушісі. Л.Н.Гумилева, Астана қ.

ISBN 978-601-7697-82-2

«Қазақстан Республикасының Ұлттық валютасы: экономикалық өсу және қаржы технологиялары» халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының еңбектер жинағы. – Астана: "Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті"КЕАҚ, 2024. – 699

Сборник трудов международной научно-практической конференции «Национальная валюта Республики Казахстан: экономический рост и финансовые технологии» . – Астана: НАО «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева», 2024. – 699

Works of the International scientific and practical conference «National currency of the Republic of Kazakhstan: economic growth and financial technologies» . – Astana: NAO "L.N. Gumilyov Eurasian National University", 2024. – 699

ISBN 978-601-7697-82-2

УДК 336.743 (574)
ББК 65262.6 (5Қаз)

© "Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті"КЕАҚ, 2024
© НАО «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева», 2024
© NAO "L.N. Gumilyov Eurasian National University", 2024

шығындар теориясы, стейкхолдер моделі, ақпараттық каскад теориясы) белгілі бір дәрежеде кәсіпорындар қызметінің нақты жағдайларын ескереді. Мысалы, иерархия теориясы нарықтың ақпараттық тиімсіздігі жағдайында капитал құрылымын қалыптастыру тәсілдерін анықтайды, ең алдымен ішкі қаржыландыру көздерін пайдалану қажеттілігін дәлелдейді, ал олар жеткіліксіз болған жағдайда Сыртқы қарыз алу арқылы қаржыландыруға басымдық береді. Нарық қатысушыларының мінез-құлқының қисынсыздығына негізделген ақпараттық каскад теориясына сәйкес оңтайлы капитал құрылымын таңдау сала көшбасшысы кәсіпорынның капитал құрылымын көшіру негізінде құрылады. Осылайша, қолданыстағы теориялар әр түрлі позициялардан оңтайлы капитал құрылымын қалыптастыру тәсілдерін қарастырады, алайда белгісіздік жағдайларының капитал көздерін таңдауға әсерін ескеруге мүмкіндік бермейді.

Оңтайлы капитал құрылымының критерийі ретінде ақша ағындарын дисконттау моделімен көрсетілген кәсіпорынның негізгі құнын максимизациялау қарастырылады. Капитал құрылымының меншікті капиталды тарту құнына әсерін бағалау, атап айтқанда, Р.Хамад моделі бойынша жүзеге асырылуы мүмкін. Бұл тәсілде кәсіпорынның борыштық жүктемесі қаржылық леведредж көрсеткішімен сипатталады.

Осылайша, нарықтық өткір бәсекелестік жағдайында бизнестің экономикалық мақсаттарын, қаржылық жағдайды тұрақтандыруға, оның табыстылығын арттыруға қол жеткізуге ықпал ететін кәсіпорынның қаржылық ресурстарын құзыретті басқаруды жүзеге асырудың шұғыл қажеттілігі туындайды.

Қолданылған әдебиеттер тізімі:

1. Есенгельдин Б.С. Қаржылық менеджмент : оқулық / Б.С. Есенгельдин, Е.Т. Ақбаев; Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі. - Алматы : Дәуір, 2011. - 286, [2] б. - (ҚР Жоғары оқу орындарының қауымдастығы). - Библиогр.: б. 278-281. - ISBN 978-601-217-235-5.
2. Сапарова Б.С. Қаржы менеджменті : оқулық / Б.С. Сапарова. - Өнд., толықт. бас. - Алматы : Экономика, 2015. - 631, [1] б. : сур. - Загл. парал. англ. - Библиогр.: б. 615-621. - ISBN 978-601-225-273-6.
3. Нұрымов А.А. Қаржы менеджменті : оқулық / А.А. Нұрымов, Ж.М. Бұлақбай. - Алматы : Эверо, 2016. - 333, [1] б. - Библиогр.: б. 328-329. - ISBN 978-601-310-007-4.
4. [Deborah Lewis](#) Corporate Financial Management/ [Deborah Lewis](#) [Glen Arnold](#).// Pearson / 2019.
5. [Jack Alexander](#) // Financial Planning & Analysis and Performance Management // Wiley // 2018.

УДК(336.711)

ПЕРСПЕКТИВЫ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ОТБАСЫ БАНКА В УСЛОВИЯ ЦИФРОВИЗАЦИИ

Валияхметова К.А.,

*студентка 4 курса, Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева
г. Астана, Республика Казахстан*

Научный руководитель: Аuezова К.Т. к.э.н., профессор

Аңдатпа. Мақалада 2024 жылға арналған Қазақстанның цифрлық трансформациясы контекстінде «Отбасы Банкінің» тұрақты даму перспективалары талданады. Банктің тұрақты өсуіне әсер ететін негізгі факторлар зерттеледі, соның ішінде: бизнес-модельге цифрлық технологияларды интеграциялау, операциялық процестердің тиімділігін арттыру, тұтынушылар тәжірибесін жақсарту, экологиялық жауапты тәжірибелерді дамыту және жаңа инновациялық қаржылық өнімдерді құру. Сондай-ақ мақалада «Отбасы Банкінің» тұрақты даму саясаты, оның мақсаттары мен қызметінің негізгі бағыттары қарастырылған.

Қорытындыда тұрақты дамуға қол жеткізу үшін кешенді цифрландыру стратегиясының маңыздылығы көрсетілген және банк қызметін одан әрі оңтайландыру бойынша ұсыныстар берілген.

Кілт сөздер. Отбасы банк, тұрақты даму, цифрландыру, Қазақстан, ипотекалық несиелеу, клиент тәжірибесі, инновациялар, жасанды интеллект, экологиялық жауапкершілік, стратегия, серіктестік, ESG саясаты, ESG факторлары, тұрақты дамуды басқару жүйесі.

Аннотация. Статья анализирует перспективы устойчивого развития Отбасы Банка в условиях цифровой трансформации Казахстана на 2024 год. Исследуются ключевые факторы, влияющие на устойчивый рост банка, включая: интеграцию цифровых технологий в бизнес-модель, повышение эффективности операционных процессов, улучшение клиентского опыта, развитие экологически ответственных практик и создание новых инновационных финансовых продуктов. Статья также рассматривает Политику устойчивого развития Отбасы Банка, ее цели и ключевые направления деятельности. В заключении подчеркивается важность комплексной стратегии цифровизации для достижения устойчивого развития и предлагаются рекомендации по дальнейшей оптимизации деятельности банка.

Ключевые слова: Отбасы Банк, устойчивое развитие, цифровизация, Казахстан, ипотечное кредитование, клиентский опыт, инновации, искусственный интеллект, экологическая ответственность, стратегия, партнерство, политика ESG, ESG факторы, система управления устойчивым развитием.

Annotation. The article analyzes the prospects for sustainable development of Otbas Bank in the digital transformation of Kazakhstan for 2024. It examines key factors influencing the bank's sustainable growth, including: integrating digital technologies into the business model, improving the efficiency of operational processes, improving customer experience, developing environmentally responsible practices and creating new innovative financial products. The article also examines Otbas Bank's Sustainability Policy, its objectives and key areas of focus. The conclusion emphasizes the importance of a comprehensive digitalization strategy for achieving sustainable development and offers recommendations for further optimization of the bank's operations.

Keywords: Otbas Bank, sustainable development, digitalization, Kazakhstan, mortgage lending, customer experience, innovation, artificial intelligence, environmental responsibility, strategy, partnership, ESG policy, ESG factors, sustainability management system.

В условиях стремительной цифровизации банки сталкиваются с беспрецедентными возможностями и вызовами. Отбасы Банк, играющий ключевую роль в развитии ипотечного рынка Казахстана, имеет уникальную возможность стать лидером в реализации устойчивых бизнес-моделей, интегрируя цифровые технологии в свою деятельность.

Цифровизация является катализатором устойчивого развития и уже оказывает значительное влияние на финансовый сектор. Для Отбасы Банка она представляет собой не только технологический тренд, но и ключевой фактор устойчивого развития.

Повышение эффективности и оптимизация ресурсов осуществляется за счет автоматизации бизнес-процессов, а именно внедрение систем искусственного интеллекта (ИИ) для автоматизации рутинных задач (например, обработка заявок, проверка документов, анализ данных) повышает производительность, сокращает издержки и освобождает сотрудников для решения более сложных задач. Применение цифровых решений для оптимизации логистических операций (например, отслеживание поставок, управление запасами) позволяет снизить транспортные расходы, уменьшить влияние на окружающую среду. Использование аналитических инструментов на основе ИИ позволяет более эффективно оценивать риски и принимать информированные решения в сфере кредитования.

Улучшение клиентского опыта и развитие цифровых каналов обслуживания, создание удобных и доступных мобильных приложений, онлайн-платформ, чат-ботов позволяет клиентам самостоятельно решать большинство вопросов без необходимости обращаться в

филиалы банка. Использование аналитических данных о клиентах позволяет создавать индивидуальные предложения, улучшать качество обслуживания и повышать уровень лояльности. Предоставление клиентам онлайн-курсов по финансовой грамотности позволяет повысить уровень их экономической подготовленности и сделать их более ответственными финансовыми участниками.

Создание простых и удобных онлайн-сервисов для получения кредитов позволяет снизить барьеры для клиентов и повысить доступность финансовых услуг. Внедрение финансовых технологий (FinTech) и создание новых продуктов и услуг на основе искусственного интеллекта (ИИ), блокчейна и других передовых технологий позволяет предоставить клиентам более эффективные и удобные финансовые решения. Развитие "зеленых" продуктов и создание ипотечных программ с учетом экологических стандартов позволяет стимулировать строительство экологически чистых домов и создавать более устойчивую систему жилья.

Сокращение использования бумаги и переход на цифровые документы и онлайн-процессы позволяет значительно снизить потребление бумаги и сократить выбросы углекислого газа. Оптимизация энергопотребления и внедрение энергоэффективных решений в офисах и дата-центрах позволяет снизить потребление электроэнергии и сократить выбросы парниковых газов. Поддержка "зеленых" проектов и инвестирование в проекты по возобновляемым источникам энергии (ВИЭ) и энергоэффективности позволяет содействовать развитию зеленой экономики и снижению влияния на окружающую среду.

Отбасы Банк осознает важность своего влияния на экономику, экологию и общество для обеспечения устойчивого развития в долгосрочном периоде. В рамках реализации указанного принципа в Банке утверждена Политика устойчивого развития (далее – Политика). Политику можно найти на сайте Банка, в разделе «Устойчивое развитие / Политики ESG»). В соответствии с положениями Политики, в системе управления устойчивого развития четко определены и закреплены роли, компетенции, ответственность каждого органа и всех работников за реализацию принципов, стандартов и планов в области устойчивого развития.[1]

Основными целями политики устойчивого развития являются определение принципов и направлений деятельности Банка в области устойчивого развития, в том числе в части создания эффективной и прозрачной системы взаимодействия с заинтересованными сторонами; закрепление ролей, компетенций, ответственности каждого органа и всех работников Банка за реализацию принципов устойчивого развития; определение взаимосвязи устойчивого развития и ключевых процессов Банка.

Система управления в области устойчивого развития включает в себя, но не ограничивается следующими элементами: приверженность Банка принципам ESG на всех уровнях управления; определение рисков в области ESG; формирование карты стейкхолдеров и взаимодействие с заинтересованными сторонами; определение целей и КПД в области устойчивого развития; реализация инициатив в области устойчивого развития; интеграция устойчивого развития в бизнес-процессы Банка; повышение квалификации работников Банка в области устойчивого развития; организация процесса ежегодной отчетности в области устойчивого развития; измерение результативности в области устойчивого развития и получение ESG рейтинга; совершенствование процесса по устойчивому развитию.[2]

Приоритетными направлениями деятельности Банка в области устойчивого развития являются содействие устойчивому развитию национальной экономики, поддержка государственных программ в сфере жилищного строительства, развитие доступного ипотечного кредитования; создание безопасных и комфортных условий труда для сотрудников, повышение уровня профессиональной подготовки, развитие программы социальной ответственности; управление собственным экологическим воздействием и внедрение энергоэффективных решений, сокращение использования бумаги, поддержка проектов по возобновляемым источникам энергии.

Управление устойчивым развитием в Банке осуществляется в рамках общей системы

корпоративного управления и является ее неотъемлемой частью. В соответствии с положениями Политики, в системе управления устойчивого развития четко определены и закреплены роли, компетенции, ответственность каждого органа и всех работников за реализацию принципов и стандартов в области устойчивого развития. Стратегическое руководство и контроль за внедрением устойчивого развития осуществляет Совет директоров Банка. Вопросы устойчивого развития делегированы в круг компетенций Комитета по стратегическому планированию и корпоративному развитию Совета директоров Банка. Правление обеспечивает формирование надлежащей системы в области устойчивого развития и ее внедрение, а также формирует соответствующий план мероприятий.

Определена стратегия цифровизации для Отбасы Банка в 2024 году. Для реализации перспектив устойчивого развития в цифровом мире Казахстана, Отбасы Банку необходимо разработать и реализовать комплексную стратегию цифровизации, включающую:

1. Инвестирование в технологии: Развитие инфраструктуры и внедрение современных ИТ-систем и платформ для обеспечения бесперебойной работы и повышения безопасности цифровых сервисов; обновление программного обеспечения и использование передовых программных решений для автоматизации бизнес-процессов и повышения эффективности работы; обучение сотрудников и проведение тренингов по использованию новых цифровых инструментов и технологий, повышение цифровой грамотности персонала. [3]

2. Развитие партнерских отношений: создание стратегических союзов и сотрудничество с ИТ-компаниями, финансовыми технологиями, государственными органами для обмена опытом, взаимодействия и совместного развития инновационных решений; участие в программах инновационного развития и привлечение инвестиций и финансовых ресурсов для поддержки разработки и внедрения новых цифровых решений.

3. Повышение прозрачности и подотчетности: открытое публикование информации и предоставление клиентам доступной и прозрачной информации о продуктах и услугах банка, о процессах кредитования и о реализации стратегии устойчивого развития; регулярные отчеты о деятельности и публикация отчетов о социальной ответственности и о влиянии на окружающую среду, позволяющие продемонстрировать прозрачность деятельности банка и его приверженность принципам устойчивого развития. [4, с. 123-145]

Цифровизация является ключевым фактором устойчивого развития Отбасы Банка в Казахстане на 2024 год. Внедрение новых технологий позволит повысить эффективность работы, улучшить клиентский опыт, создать инновационные финансовые продукты и внести значительный вклад в развитие "зеленой" экономики. Отбасы Банк может стать лидером в развитии цифровых финансовых услуг в Казахстане и оказать положительное влияние на жизнь граждан и экономику страны.

Список использованных источников

1. Отбасы Банк. Политика устойчивого развития. https://www.otbasybank.kz/ru/about/sustainable-development (дата обращения: 2023-12-15).
2. Global Reporting Initiative (GRI). GRI Standards. https://www.globalreporting.org/standards/ (дата обращения: 2023-12-15).
3. United Nations Sustainable Development Goals (SDGs). Sustainable Development Goals. https://sdgs.un.org/ (дата обращения: 2023-12-15).
4. Смит, Джон. Влияние цифровой трансформации на банковскую индустрию. Журнал банковских исследований, 2023, вып. 10, с. 123-145..